

Bestuurlijke memo

Nummer
23int06864

aan	Van	Opsteller	datum
Gemeenteraad Borne	J.H.R. Pierik	D.J. Stad	14-7-23

betreft
Tegemoetkoming studiekosten ontheemde Oekraïne

Portefeuillehouder
Burg. Pierik

Argumentatie voor aanbieding memo aan de gemeenteraad:
Informeren over de regeling tegemoetkoming studiekosten ontheemde Oekraïners

Geachte raadsleden,

De gemeenteraad heeft op 11 juli jl. een amendement aangenomen om een tegemoetkoming in de studiekosten aan ontheemde Oekraïners te verstrekken. In tegenstelling tot Nederlandse studenten komen zij namelijk niet in aanmerking voor studiefinanciering en hanteren opleidingen het hoge tarief als instellingscollegeld. Met het vaststellen van de regeling wil het college uitvoering geven aan het amendement en de financiële barrière voor ontheemde Oekraïners om te kunnen studeren zoveel mogelijk wegnemen.

Inhoud van de regeling

De regeling voorziet in een tegemoetkoming in studiekosten en wordt verstrekt aan Oekraïners die in de gemeente Borne verblijven op basis van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne, onder de Regeling opvang ontheemden Oekraïne vallen en die een erkende mbo-, hbo- of universitaire opleiding volgen. Studiekosten betreffen het les- of collegegeld, studiemiddelen en reiskosten. Kosten gerelateerd aan toelatingsonderzoek of waardering van Oekraïense diploma's worden ook vergoed.

De hoogte van de tegemoetkoming is gebaseerd op de normbedragen die de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) hanteert. De tegemoetkoming bedraagt per studiejaar maximaal:

€ 4.000,00 voor een MBO student;
€ 11.000,00 voor een HBO student;
€ 17.500,00 voor een universiteit student.

Bij toekenning van de tegemoetkoming wordt gereserveerd voor de volledige studieduur. Bij overschrijding van het maximaal beschikbare bedrag van € 100.000 wordt een aanvraag om tegemoetkoming aangehouden totdat duidelijk is of opnieuw een bedrag beschikbaar wordt gesteld. Wanneer dat niet het geval is, wordt de aanvraag afgewezen. De besteding van de middelen komt ten laste van de normvergoeding die we van het rijk

ontvangen. Hierbinnen wordt dit budget van € 100.000,00 bewaakt. We maken geen gebruik van een bestemmingsreserve.

Gelijkheidsbeginsel

De regeling is aan het gelijkheidsbeginsel getoetst. Voor statushouders voorziet DUO in dezelfde vergoeding van studiekosten als voor Nederlandse studenten. De vraag is of ontheemde Oekraïners door deze regeling meer tegemoetkoming ontvangen c.q. worden bevoordeeld boven statushouders of Nederlandse studenten. Daarvan is geen sprake. De hier boven genoemde maximale tegemoetkomingen, die op basis van de regeling aan mbo-, hbo- en universiteit studenten kunnen worden toegekend, bestaan uit 2 delen, namelijk het maximale les- of collegegeld en studiemiddelen (laptop, studieboeken e.d.)/reiskosten.

Het maximaal verschuldigde les- of collegegeld is opgehoogd met € 2.500,00. Van dit bedrag dienen de studiemiddelen en reiskosten te worden betaald. Een statushouder of Nederlandse student heeft recht op vergoeding van het les- of collegegeld. Daarnaast hebben zij recht op een basisbeurs en het studentenreisproduct (OV) op basis waarvan vrij of met korting met de trein, tram, bus en metro in heel Nederland kan worden gereisd. Daarnaast is wellicht afhankelijk van het inkomen een aanvullende beurs mogelijk. De waarde van de basisbeurs en het studentenreisproduct overstijgt de genoemde € 2.500,00. Dit betekent dat ontheemde Oekraïners niet worden bevoordeeld ten opzichte van statushouders of Nederlandse studenten.

Het lesgeld van mbo-opleidingen is niet hoger voor studenten met een niet-Nederlandse identiteit, zoals bij hoge school of universitaire studies. Daarnaast kunnen statushouders of Nederlandse mbo studenten aan het mbo om kwijtschelding van het lesgeld vragen, omdat zij het lesgeld bijvoorbeeld niet kunnen betalen. Ontheemde Oekraïners, die onder de Richtlijn 'Tijdelijke bescherming Oekraïne vallen, hebben deze mogelijkheid ook. Ook in die zin is er geen sprake van ongelijkheid.

Volgens het amendement moet het gaan om een erkende onderwijsinstelling in Overijssel. Op basis van het gelijkheidsbeginsel en de vrijheid van onderwijs kan het werkingsgebied van de regeling niet tot Overijssel worden beperkt. Bovendien kunnen bepaalde opleidingen niet in Overijssel maar wel daarbuiten worden gevolgd. Op dit onderdeel wijkt de door het college vastgestelde regeling af van het amendement.

Communicatie

De Oekraïners die verblijven in Maria Mediatrix, de Zwanenhof óf worden opgevangen bij particulieren in de gemeente Borne en die aanspraak zouden kunnen maken op de regeling, worden proactief benaderd. Er wordt een brief (ook in het Oekraïens) en persbericht opgesteld. Het ISK Erasmus in Almelo wordt geïnformeerd over de regeling. De regeling wordt besproken met gemeenten uit de regio aan de Twentse Regietafel Asiel. De Twentse onderwijsinstellingen wordt gevraagd om voor de ontheemde Oekraïense studenten géén verhoogd instellingscollegegeld te vragen.

Uitvoering

Er zijn inmiddels twee Oekraïense jongeren ingeschreven bij een HBO-opleiding in de regio. Zij zullen op korte termijn geïnformeerd worden over de tegemoetkomingsregeling en het te volgen aanvraag-proces. Een derde kandidaat onderzoekt of toelating tot en inschrijving bij de Universiteit Twente nog mogelijk is.